

Saziņa: desmit padomi

10

Desmit lietas, ko varat darīt mājās, lai palīdzētu savam bērnam brīvi sazināties

- 1** Radiet savam mazulim mierīgu un klusu vidi un pasargājiet viņu no skaļiem trokšņiem un elektroniskām skaņām. Samaziniet televizora skaņu un fona troksni, lai radītu mierīgu vidi. Panāciet, lai cilvēka balss būtu tā skaņa, ko viņš dzird visbiežāk.
- 2** Sarunājieties ar mazulīti. Kad bērns izdod skaņas, atbildiet tā, it kā viņš runātu. Šīm skaņām sekos bubināšana, lalināšana un gugināšana, kas būs viņa pirmie centieni sazināties. Runājiet ar viņu visas dienas garumā un mudiniet to darīt arī citus aprūpētājus un viesus.
- 3** Lasiet stāstus un dzeju un dziediet. Bērniem ir plašāks vārdu krājums un viņiem raitāk veicas lasīšana, ja viņiem bieži lasa priekšā. Lasiet priekšā jau no mazotnes. Bērniem patīk klausīties vienu un to pašu grāmatu atkal un atkal. Meklējiet grāmatas īstenībā balstītas grāmatas ar vienkāršiem zīmējumiem par ikdienas priekšmetiem, darbībām un notikumiem. Dziediet savas mīlākās dziesmas.
- 4** Runājiet skaidri un tieši, bērnam redzot jūsu seju. Izskaidrojiet, ar kādām ikdienišķām situācijām mazulis saskaras ik mirkli. Tikpat svarīgi kā tas, ka jūs sarunājaties ar mazuli un lasāt priekšā, ir arī tas, ka jūs pamanāt viņa centienus izteikties un apstiprināt tos ar pieskārienu vai smaidu, vai arī atkārtojat dzirdēto.
- 5** Neizmantojiet "bēbīšrunu" un neizgudrojiet īpašu valodu ar "bēbīšu vārdiņiem". Jūsu bērnu mulsinās bērnišķīgi bezjēdzīgi vārdi. Viņam ir jādzird pareizie vārdi, ko sarunā lieto pieaugušie. Kad runājat ar bērnu, rīkojieties skaidri un loģiski. Viņš iemācās daudzus vārdus. Viņš sasaista priekšmetus ar vārdiem, tāpēc viņam ir jādzird, kā sauc priekšmetu, uz kuru viņš skatās vai kuru viņš satver.
- 6** Atbildiet uz bērniņa mēģinājumiem sazināties. Jūsu reakcija palīdz viņam ātrāk pāriet no žestiem uz vārdiem. Viņš redz, ka viņa centieni dod rezultātus. Uz klausot savu bērnu un atbildot jūs sakāt: "Tavi vārdi ir svarīgi." Jūs veidojat attiecības, kas veicina viņa vēlmi runāt un sarunāties.
- 7** Lietojiet pareizus lietu apzīmējumus, ne tikai vispārīgus nosaukumus, bet arī konkrētākus vārdus, piemēram, "ķiplokspiede" un "dušas aizkars". Nosauciet priekšmetus, kas saistīti ar visām mājas telpām: nosaukumi priekšmetiem virtuvē, vannas istabā, guļamistabā utt.
- 8** Neatkārtojiet nepareizu izrunu vai nepadariet to par ģimenes joku. Ja bērns saka "pasgetti", atbildē lietojiet pareizo vārdu: "Mums vakariņās būs spageti." Atkārtojot frāzi ar pareizo vārdu vai turpinot sarunu, jūs palīdzat bērnam pakāpeniski apgūt pareizo vārdu un tā lietojumu.
- 9** Kad stāstiet stāstus, dodiet iespēju tos stāstīt arī mazulim. Stāstiet stāstus no dzīves, ne tikai no grāmatām. Jūsu bērnam patīks, ja radīsiet vienkāršu stāstu laimam pirms gulētiešanas, kur sīki aprakstīsiet dienas notikumus. "Tu pamodies, uzvilki zaļās bikses un dinozauru kreklu, tad tu iztīrīji zobus un....".
- 10** Atvēliet laiku, lai klausītos. Rodiet sevī pacietību klausīties pat tad, ja liekas, ka nesaprotat, ko mazulis stāsta. Nepārtrauciet viņu un nesakiet priekšā vārdus, bet dodiet viņam laiku, lai viņš pabeigtu domu. Jūsu ieinteresētība mudinās viņu turpināt sarunāties.

